

Liite, Vantaan kaupungin suomenkielisen perusopetuksen musiikkipainotteisen opetuksen musiikin opetussuunnitelma vuosiluokille 1-6, voimaan 1.8.2026 alkaen porrastetusti

Opetussuunnitelma otetaan käyttöön porrastetusti seuraavan aikataulun mukaisesti:

- 3. luokka 1.8.2026 alkaen
- 4. luokka 1.8.2027 alkaen
- 5. luokka 1.8.2028 alkaen
- 6. luokka 1.8.2029 alkaen

Musiikkipainotteisen opetuksen musiikin tavoitteet vuosiluokilla 3-6

x = Tavoite on kohdennettu kyseiselle vuosiluokalle Vantaan opetussuunnitelmassa

Opetuksen tavoite	3	4	5	6
T1 Oppilas oppii toimimaan musiikillisten yhteisöjen jäsenenä.	x	x	x	x
T2 Oppilas kehittää äänenkäyttö- ja laulutaitoaan sekä keho-, rytmi-, melodia- ja soitusoitinten soittotaitojaan musisoivan ryhmän jäsenenä.	x	x	x	x
T3 Oppilas ilmaisee ja tutkii musiikkia ja taiteen maailmaa musiikkiliikunnallisuuden keinoin.	x	x		
T4 Oppilas kuuntelee ja havainnoi ääniympäristöä ja musiikkia elämyksellisesti sekä kykenee osallistumaan aiheeseen liittyvään keskusteluun.		x		x
T5 Oppilas rakentaa luovaa suhdetta musiikkiin äänillä leikkien, kokeillen ja improvisoiden sekä säveltäen tai työskentelemällä taiteidenvälisesti. Hän käyttää tieto- ja viestintäteknologiaa musiikin tekemisessä.	x			x
T6 Oppilas tarkastelee musiikillisiä kokemuksiaan sekä musiikillisen maailman monimuotoisuutta				x
T7 Oppilas käyttää musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapoja musiikillisessa toiminnassa.			x	
T8 Oppilas huolehtii musisointi- ja ääniympäristön turvallisuudesta. Hän tunnistaa musiikin ja ääniympäristön vaikutuksia mielialaan ja hyvinvointiin.	x			x
T9 Oppilas oppii kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistuu tavoitteiden asettamiseen musiikilliselle oppimiselleen sekä arvioi taitojensa edistymistä suhteessa tavoitteisiin.		x	x	

Musiikkipainotteisen opetuksen musiikin sisällöt vuosiluokilla 3-6

S1 Miten musiikissa toimitaan

Vantaan paikallinen tarkennus:

3lk:

YHTEINEN MUSISOINTI

- Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa
- Harjoitellaan tavoitteellista työskentelyä ja sen tulosten arvostamista
- Opetellaan hahmottamaan oma tehtävä osana yhteistä kokonaisuutta
- Mahdollisuuksien mukaan luokka- tai kouluorkesteri, bändisoitto, luokkasoittimia, jne.

LAULAMINEN

- lauletaan yhdessä
- äänenkäytön harjoituksia, melodiatoistot (esim. kaikulauluna uuden kappaleen opettelemisen yhteydessä)
- vahvistetaan yksiäänistä laulamista
- tutustutaan moniäänisyyteen (esim. kaanonit)
- kuorolaulu mahdollisuuksien mukaan

SOITTAMINEN

- Harjoitellaan keho-, rytm-, melodia- ja sointusoitinten (esim. laattasoitinten / nokkahuilun / kanteleen / ukulelen ja rytmisoitinten) käyttöä yhteissoitossa
- Tutustutaan bändisoittimiin esim. sähköbasso, rummut mahdollisuuksien mukaan
- soitetaan erilaisissa luokkakohtaisissa kokoonpanoissa

MUSIIKKILIIKUNTA

- musiikkia ja liikettä yhdistävää toimintaa ja musiikin käsitteiden ja rakenteiden ilmaisemista liikkeen avulla, esim. laulu- ja piirileikit ja tanssit, kehorytmit, vapaa liikkuminen musiikin tahtiin
- musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen
- mahdollisuuksien mukaan integroituna liikuntaan

KUUNTELU

- oppilas ilmaisee kuulemaansa esim liikkuen, piirtäen, sanallisesti
- harjoitellaan keskittyntä kuuntelemista
- tutustutaan suomalaiseen musiikkiin
- joitakin taidemusiikin keskeisiä teoksia, esim. Saint-Saëns: Eläinten karnevaali, Prokofjev: Pekka ja susi, jokin Sibeliuksen teos, esim. Finlandia

MUSIIKIN TUNTEMUS

- tutustutaan nuottiviivastoon ja nuottiavaimeen
- tutustutaan kantasävelten nimiin C D E F G A H (tai nimellä B)
- tutustutaan tahdin käsitteeseen
- kerrataan musiikin peruskäsitteistöä: esim taa, ti-ti, Z (neljäsosatauko), piano-forte, muoto (A-B, eli säkeistö ja kertosaie), nopea-hidas, duuri-molli, kolmijakoinen-tasajakoinen (valssi ja marssi)
- uusina aika-arvoina harjoitellaan puolinuotti, kokonuotti ja vastavaat tauot
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 1 -oppiaineuksen opiskelu
- tutustutaan voimakkuuden vaihteluihin, esim. crescendo - diminuendo

ESIINTYMINEN

- Kehitetään esiintymistaitoa esiintymällä vuosittain
- Kiinnitetään huomiota esitysten valmistusprosessiin, harjoitellaan sitoutumista ja opetellaan oman vastuun ottamista
- opetellaan erilaisten esitystilanteiden yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetikettiä

4lk:

YHTEINEN MUSISOINTI

- Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa
- Harjoitellaan tavoitteellista työskentelyä ja sen tulosten arvostamista
- Opetellaan hahmottamaan oma tehtävä osana yhteistä kokonaisuutta
- Mahdollisuuksien mukaan esimerkiksi luokka- tai kouluorkesteri, bändisoittoa ja luokkasoittimia.

LAULAMINEN

- lauletaan yhdessä
- äänenkäytön harjoituksia, melodiatoistot (esim. kaikulauluna uuden kappaleen opettelemisen yhteydessä)
- vahvistetaan moniäänistä laulamista
- kuorolaulu

SOITTAMINEN

- kerrataan keho-, rytm-, melodia- ja soitinsoitinten (esim. laattasoitinten / nokkahuilun / kanteleen / ukulelen ja rytmisoitinten) käyttöä yhteissoitossa
- jatketaan tutustumista bändisoittimiin esim rummut ja basso
- soitetaan erilaisissa luokkakohtaisissa kokoonpanoissa
- harjoitellaan pitkäjänteisyyttä ja säännöllisyyttä harjoittelemisessa

MUSIIKKILIIKUNTA

- musiikkia ja liikettä yhdistävää toimintaa ja musiikin käsitteiden ja rakenteiden ilmaisemista liikkeen avulla, esim. laulu- ja piirileikit ja juhlatanssit, kehorytmit, vapaa liikkuminen musiikin tahtiin
- musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen

MUSIIKIN KUUNTELU

- oppilas ilmaisee kuulemaansa esim liikkuen, piirtäen, sanallisesti
- tutustutaan joihinkin taidemusiikin keskeisiin teoksiin, esim. Peer Gynt, Joutsenlampi, joku Sibeliuksen teos (Karelia-sarja)
- tutustutaan Pohjoismaiden musiikkiin
- harjoitellaan keskittynyttä kuuntelemista
- Tutustutaan taidemusiikin keskeisiin teoksiin esim. Peer Gynt, Joutsenlampi, Joku Sibeliuksen teos (Karelia-sarja)

MUSIIKIN TUNTEMUS

- kerrataan nuottiviivastoon ja nuottiavain
- kerrataan kantasävelten nimiin C D E F G A H (tai nimellä B)
- kerrataan tahdin käsite
- tutustutaan tahtiosoitukseen ja kertausmerkkeihin musisoinnin yhteydessä
- kerrataan musiikin peruskäsitteistöä: esim taa, ti-ti, Z (neljäsosatauko), puolinuotti, kokonuotti ja vastaavat tauot, piano-forte, muoto (A-B, eli säkeistö ja kertosae), nopea-hidas, duuri-molli, kolmijakoinen-tasajakoinen (valsso ja marssi)
- kerrataan tahdin käsite, tutustutaan tahtiosoitukseen
- kerrataan voimakkuuden vaihtelu
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 1 -kurssin suoritus

ESIINTYMINEN

- kehitetään esiintymistaitoa esiintymällä vuosittain
- Kiinnitetään huomiota esitysten valmistusprosessiin, harjoitellaan sitoutumista ja opetellaan oman vastuun ottamista
- harjoitellaan esiintymistilanteita oppilaan ja ryhmän halukkuuden ja valmiuksien mukaisesti
- tunneilla valmistettuja tuotoksia esitetään mahdollisuuksien mukaan
- tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin
- opetellaan erilaisten esitystilanteiden yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetikettiä

5lk:

YHTEINEN MUSISOINTI

- Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa
- Harjoitellaan tavoitteellista työskentelyä ja sen tulosten arvostamista
- Opetellaan vastuullisuutta omasta tehtävästä osana yhteistä kokonaisuutta
- Mahdollisuuksien mukaan luokka- tai kouluorkesteri, bändisoittoa ja luokkasoittimia.

LAULAMINEN

- äänenhuolto, äänenmurros, äänityypit
- mikrofoniin käyttö
- vahvistetaan yhdessä laulamista yksi- ja moniäänisesti ja harjoitellaan laulamista erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- äänenkäytön harjoituksia
- kuorolaulu

SOITTAMINEN

- soitetaan melodia- ja sointusoittimia
- vahvistetaan bändisoittimien soittotaitoa ja jatketaan niihin tutustumista erilaisissa luokkakohtaisissa kokoonpanoissa

MUSIIKKILIIKUNTA

- musiikkia ja liikettä yhdistävää toimintaa ja musiikin käsitteiden ja rakenteiden ilmaisemista liikkeen avulla, esim. keho-soittimet, laulu- ja piirileikit ja tanssit, vapaa liikkuminen musiikin mukaan
- vahvistetaan sykettä
- musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen esim. oppilas keksii omia melodioita tai rytmejä, omia liikkeitä sovittuun melodiaan

MUSIIKIN KUUNTELU

- kuulon suojeleminen
- tunnistaa kuuntelemalla sinfoniaorkesterin soittimia
- Tutustutaan Euroopan maiden musiikkiin eri tyylilajeissa
- näyttämömusiikki esim. musikaali, ooppera, elokuvamusiiikki
- muiden kuunteleminen ja oman osuuden hahmottaminen yhteismusisoinnissa
- oppilas ilmaisee kuulemaansa esim liikkuen, piirtäen, sanallisesti
- kriittinen kuuntelu: oppilas opettelee arvioimaan kuulemaansa esim. kirjoittamalla

MUSIIKIN TUNTEMUS

- kerrataan nuottiviivasto ja nuottiavain, ainakin G-avain
- kerrataan nuottien aika-arvot ja tauot ainakin 8-osanuottiin asti
- C-duuri, esitellään ylennys- ja alennusmerkit b- ja fis-sävelet
- tutustutaan rakennemerkintöihin (esim segno, coda, maalit) musisoinnin yhteydessä
- opetellaan sinfoniaorkesterin soittimet, kerrataan bändisoittimet
- tutustutaan erilaisiin muotorakenteisiin musisoinnin yhteydessä esim. ABA ja ABACA (rondo)
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 2 -oppiaineen opiskelu

ESIINTYMINEN

- kehitetään esiintymistaitoa esiintymällä vuosittain
- Kiinnitetään huomiota esitysten valmistusprosessiin, harjoitellaan sitoutumista ja opetellaan oman vastuun ottamista

- opetellaan erilaisten esitystilanteiden yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetiketti.

MUSIIKKI JA HYVINVOINTI

- Ohjataan tunnistamaan musiikin vaikutuksia sekä fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin
- Pohditaan, mihin musiikkia käytetään yhteiskunnassa (esim. juhlat, kulttuuritapahtumat, hyvinvointi, viihde)
- mahdollinen yhteistyö alueen muiden toimijoiden kanssa (tutustuminen alueelliseen musiikkielämään esim. musiikkiopistot, vanhainkodit, päiväkodit)
- kuulon suojelu
- musiikki mediassa

6lk:

YHTEINEN MUSISOINTI

- Harjoitellaan työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa
- Harjoitellaan tavoitteellista työskentelyä ja sen tulosten arvostamista
- Opetellaan vastuullisuutta omasta tehtävästä osana yhteistä kokonaisuutta
- Yhteismusisointia bändi- ja luokkasoittimilla sekä mahdollisuuksien mukaan koulutai luokkaorkesterissa.

LAULAMINEN

- vahvistetaan yhdessä laulamista, ja harjoitellaan laulamista erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa.
- vahvistetaan yhdessä laulamista yksi- ja moniäänisesti ja harjoitellaan laulamista erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- äänenkäytön harjoituksia
- kuorolaulu

SOITTAMINEN

- soitetaan melodia- ja sointusoittimia
- vahvistetaan bändisoittimien soittotaitoa ja jatketaan niihin tutustumista
- musiikillisen tuotoksen suunnitteleminen ja mahdollinen esittäminen
- harjoitellaan tieto- ja viestintäteknologian hyödyntämistä musiikissa

MUSIIKKILIIKUNTA

- musiikkia ja liikettä yhdistävää toimintaa ja musiikin käsitteiden ja rakenteiden ilmaisemista liikkeen avulla, esim. kehosoitimet, laulu- ja piirileikit ja tanssit, vapaa liikkuminen musiikin mukaan
- musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen
- syketajun vahvistaminen

MUSIIKIN KUUNTELU

- opiskellaan länsimaisen taidemusiikin historia pääpiirteittäin

- Tutustutaan oman aikamme säveltäjien musiikkiin.
- oppilas ilmaisee kuulemaansa esim liikkuen, piirtäen, sanallisesti
- erilaisten muotorakenteiden hahmottaminen
- vahvistetaan keskittynyttä kuuntelemista

MUSIIKIN TUNTEMUS

- tutustutaan sointumerkkeihin soittamisen yhteydessä
- kerrataan rakennemerkinnot (esim segno, coda, maalit) musisoinnin yhteydessä
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 2 -oppiaineksen opiskelu
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 2 -oppiaineksen suoritus

ESIINTYMINEN

- kehitetään esiintymistaitoa esiintymällä vuosittain
- Kiinnitetään huomiota esitysten valmistusprosessiin, harjoitellaan sitoutumista ja opetellaan oman vastuun ottamista
- opetellaan erilaisten esitystilanteiden yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetikettiä

MUSIIKKI JA HYVINVOINTI

- Ohjataan tunnistamaan musiikin vaikutuksia sekä fyysiseen että psyykkiseen hyvinvointiin
- Pohditaan, mihin musiikkia käytetään yhteiskunnassa (esim. juhlat, kulttuuritapahtumat, hyvinvointi, viihde)
- mahdollinen yhteistyö alueen muiden toimijoiden kanssa (tutustuminen alueelliseen musiikkielämään esim. musiikkiopistot, vanhainkodit, päiväkodit)
- musiikki mediassa

S2 Mistä musiikki muodostuu

Vantaan paikallinen tarkennus:

3lk:

- nuottiviivasto, nuottiavain
- puolinuotti, kokonuotti, 1/8-nuotti, vastaavat tauot
- nuottinimet C-duurissa
- dynamiikka esim crescendo - diminuendo
- kolmijakoinen - tasajakoinen
- erilaisten soitinten sointivärien tarkastelu
- muotorakenteiden hahmottaminen
- MuHa 1 -aineksen harjoitteleminen

4lk:

- nuottiviivasto, nuottiavain
- puolinuotti, kokonuotti, 1/8-nuotti, vastaavat tauot
- nuottinimet C-duurissa
- dynamiikka esim crescendo - diminuendo
- kolmijakoinen - tasajakoinen

- muotorakenteiden hahmottaminen
- MuHa 1 -oppiaineuksen opiskelu (esim. 1/16-nuotti ja -tauko)
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 1 -kurssin suoritus

5lk:

- nuottiviivasto, nuottiavain
- nuottien aika-arvot ja tauot
- C-duuri, b- ja fis-sävelet
- tempomerkinnät
- rakennemerkinnot, esim. segno, coda, maalit musisoinnin yhteydessä
- sinfoniaorkesterin soittimet
- erilaisten muotorakenteiden hahmottaminen
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 2 -oppiaineuksen opiskelu

6lk:

- nuottiviivasto, nuottiavain
- nuottien aika-arvot ja tauot
- C-duuri, b- ja fis-sävelet
- tempomerkinnät
- rakennemerkinnot, esim. segno, coda, maalit musisoinnin yhteydessä
- länsimaisen taidemusiikin historia pääpiirteittäin
- erilaisten muotorakenteiden hahmottaminen
- MuHa 2 -oppiaineuksen opiskelu
- Mahdollisuuksien mukaan MuHa 2 -kurssin suoritus

S3 Musiikki omassa elämässä, yhteisössä ja yhteiskunnassa

Vantaan paikallinen tarkennus:

3lk:

- tehdään huomioita musiikista koulun arjessa ja juhlassa
- harjoitellaan esiintymistilanteita
  - tunneilla valmistettuja tuotoksia esitetään mahdollisuuksien mukaan
  - tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin
  - opetellaan yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetikettiä
- rakennetaan yhteyksiä muihin oppiaineisiin
- Mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä paikallisten tahojen kanssa (esimerkiksi päiväkodit, vanhainkodit, musiikkiopistot)

4lk:

- tehdään huomioita musiikista koulun arjessa ja juhlassa
- harjoitellaan esiintymistilanteita
  - tunneilla valmistettuja tuotoksia esitetään mahdollisuuksien mukaan
  - tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin
  - opetellaan yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetikettiä
- rakennetaan yhteyksiä muihin oppiaineisiin
- Mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä paikallisten tahojen kanssa (esimerkiksi

päiväkodit, vanhainkodit, musiikkiopistot)

5lk:

- harjoitellaan esiintymistilanteita
  - tunneilla valmistettuja tuotoksia esitetään mahdollisuuksien mukaan
  - tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin
  - opetellaan yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetikettiä
- musiikin merkitys itselle, yhteisölle ja yhteiskunnalle ja niiden hyvinvoinnille
  - tutustutaan joihinkin taidemusiikin keskeisiin teoksiin niiden yhteisöllinen ja henkilökohtainen merkitys huomioiden (esim Beethoven: 9 sinfonian Oodi ilolle -> Euroopan hymni)
  - mahdollinen yhteistyö alueen muiden musiikkitoimijoiden kanssa (tutustuminen alueelliseen musiikkielämään)
- musiikki mediassa
- Mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä paikallisten tahojen kanssa (esimerkiksi päiväkodit, vanhainkodit, musiikkiopistot)

6lk:

- harjoitellaan esiintymistilanteita
  - tunneilla valmistettuja tuotoksia esitetään mahdollisuuksien mukaan
  - tarjotaan oppilaille positiivisia esiintymiskokemuksia ja kiinnitetään huomiota esityksen valmistusprosessiin
  - opetellaan yleisökäyttäytymistä sekä esiintymisetikettiä
- musiikin merkitys itselle, yhteisölle ja yhteiskunnalle ja niiden hyvinvoinnille
  - yksilö musiikin maailmassa, mahdollinen yhteistyö alueen muiden musiikkitoimijoiden kanssa
  - tutustuminen alueelliseen musiikkielämään
- musiikki mediassa
- Mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä paikallisten tahojen kanssa (esimerkiksi päiväkodit, vanhainkodit, musiikkiopistot)

S4 Ohjelmisto

Vantaan paikallinen tarkennus:

3lk:

- kansanlauluja, kalevalaisia lauluja ym suomalaista laulustoa sekä muita ikäkauteen sopivia lauluja
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa
- laulu- ja piirileikit, tanssit
- musiikillista keksintää liikkuen, laulaen, soittaen
- joitakin taidemusiikin keskeisiä teoksia, esim. Saint-Saëns: Eläinten karnevaali, Prokofjev: Pekka ja susi, jokin Sibeliuksen teos, esim. Finlandia
- Tutustutaan eri tyylilajien ohjelmistoon kuunnellen, soittaen ja laulaen

4lk:

- kansanlauluja, kalevalaisia lauluja, suomalaista ja Pohjoismaalaista laulustoa sekä muita ikäkauteen sopivia lauluja äänenkäytön harjoituksia, melodiatoistot, tutustutaan moniäänisyyteen esim. kaanoneiden avulla
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa
- joitakin taidemusiikin keskeisiä teoksia, esim. Grieg: Peer Gynt, jokin Sibeliuksen teos, esim. Karelia-sarja
- Tutustutaan eri tyyllilajien ohjelmistoon kuunnellen, soittaen ja laulaen

5lk:

- näyttämömusiikki ikäkauden mukaisesti
- populaarimusiikki ikäkauden mukaisesti
- ikäkaudelle sopivia lauluja eri musiikkityyleistä ja -kulttuureista, esim Eurooppa, tehdään yhteistyötä ympäristöopin kanssa
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa
- joitakin taidemusiikin keskeisiä teoksia, esim. Mozart: Taikahuilu, Tšaikovski: Joutsenlampi tai Pähkinänsärkijä, Lloyd Webber: Oopperan kummitus, Rodgers-Hammerstein: The Sound of Music
- Tutustutaan eri tyyllilajien ohjelmistoon kuunnellen, soittaen ja laulaen

6lk:

- ikäkaudelle sopivia lauluja ja kuunteluohjelmistoa eri musiikkityyleistä ja -kulttuureista, esim Afrikka, Aasia
- juhliin ja oppiaineisiin liittyviä lauluja, joista osa ulkoa
- taidemusiikin keskeisiä teoksia musiikin historian eri aikakausilta
- Tutustutaan eri tyyllilajien ohjelmistoon kuunnellen, soittaen ja laulaen